

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ & ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ & ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Κλειστή σύσκεψη του Ελληνικού Κέντρου
Ευρωπαϊκών Μελετών (ΕΚΕΜ) στην Αθήνα στις
13 Δεκεμβρίου 2010, με θέμα την «Ευρωπαϊκή
και Ευρω-Ατλαντική Ολοκλήρωση των Δυτικών
Βαλκανίων». (Athens Working Group)

Αντικείμενο του παρόντος άρθρου αποτελεί μια πρώτη προσπάθεια καταγραφής και παρουσίασης των ερευνητικών κέντρων και των ινστιτούτων της χώρας μας στα πεδία της Άμυνας και της Γεωπολιτικής. Η χρησιμότητα αυτών των οργανισμών και των μελετητικών φορέων είναι προφανής, ιδιαίτερα στην εποχή μας. Ωστόσο, κρίνουμε σκόπιμο να σημειώσουμε εξ αρχής ότι στο παρόν κείμενο δεν εξετάζονται και δεν αξιολογούνται οι θεωρητικές προσεγγίσεις που τυχόν υποστηρίζουν και ακολουθούν αυτά, ούτε και οι παρεπόμενες «πολιτικές» που τυχόν προτείνουν και εισηγούνται να ασκηθούν και να εφαρμοστούν.

Γράφουν οι

Ι. Καρκαζής και «Ομάδα Αμυντικών, Ενεργειακών και Γεω-πολιτικών Μελετών»¹

Οι ομιλητές ημερίδας του ΕΛΙΑΜΕΠ στις 8 Οκτωβρίου για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις μετά το δημοψήφισμα της 12ης Σεπτεμβρίου 2010 στην Τουρκία. (ΕΛΙΑΜΕΠ)

Από την έρευνά μας² διαπιστώσαμε ότι το Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου (ΙΜΧΑ) κατέχει χρονικά τα πρωτεία ίδρυσης (το 1953) στην Ελλάδα, ενώ στα πρώτα είκοσι έτη λειτούργησε ως παράρτημα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Δεύτερο με μεγάλη χρονική διαφορά (τριάντα έτη) ιδρύθηκε το 1983 το Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών (Ι.Μ.Μ), με πρωτοβουλία του καθηγητή Στέργιου Μπαμπανάση. Ακολούθησε το 1988 το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ), ως μια φιλόδοξη και τολμηρή πρόταση του καθηγητή Θάνου Βερέμη, με έμφαση στον τομέα της στρατηγικής και ασφάλειας και επίκεντρο την ευρύτερη γεωγραφική γειτονία της Ελλάδας. Στη συνέχεια ιδρύθηκαν και λειτούργησαν αρκετά για τα ελληνικά δεδομένα ινστιτούτα και φορείς γεωστρατηγικών αναλύσεων, πολιτικοστρατιωτικών ερευνών και αμυντικών μελετών.

Στη συνέχεια του παρόντος κειμένου παρατίθενται και αναλύονται συνοπτικά τα κέντρα και ινστιτούτα αμυντικών και γεωπολιτικών αναλύσεων, μελετών και ερευνών, ενώ παρατίθεται και συγκεντρωτικός πίνακας με τα στοιχεία επικοινωνίας τους.

Α. ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ

Το Ινστιτούτο Αμυντικών Αναλύσεων (Defense Analyses Institute) είναι ΝΠΙΔ εποπτευόμενο από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. Ιδρύθηκε το 1996 και άρχισε να λειτουργεί το 1998. Διοικείται από επταμελές ΔΣ, το οποίο διορίζεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας (ΥΕΘΑ). Πρόεδρος³ του ΔΣ ο κ. Ζαφειρόπουλος Ιωάννης (τ. Υφυπουργός Εξωτερικών). Διαθέτει Επιστημονικό Συμβούλιο το οποίο συγκρο-

τείται με απόφαση του ΥΕΘΑ και αποτελείται κυρίως από έμπειρο ακαδημαϊκό προσωπικό εγνωσμένου κύρους. Η χρηματοδότησή του προέρχεται κυρίως από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, ενώ μέρος των λειτουργικών του εξόδων καλύπτεται από τις εκδόσεις και τη συμμετοχή του σε εθνικά και ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα.

Οι εκδόσεις του ΙΑΑ περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

- Την εξαμηνιαία επιθεώρηση: «Defensor Pacis» - (στην αγγλική)
- Την τετραμηνιαία επιθεώρηση: «Γεωστρατηγική»
- Τη σειρά: «Θέματα Πολιτικής και Άμυνας»
- Δύο επίκαιρα έντυπα, το «Ενημερωτικό Έντυπο» και τις «Παρεμβολές», με αναλύσεις θεμάτων πολιτικής, άμυνας, οικονομίας
- Βιβλία: Το ΙΑΑ έχει εκδώσει αριθμό βιβλίων, σε συνεργασία με εκδοτικούς οίκους

Για την εκπλήρωση της αποστολής του το Ινστιτούτο Αμυντικών Αναλύσεων παρέχει στον ΥΕΘΑ αναλύσεις, εκτιμήσεις και γνωμοδοτήσεις επί θεμάτων που άπτονται της εθνικής άμυνας, εκπονεί μελέτες, διεξάγει επιστημονικές έρευνες και συμμετέχει σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα για θέματα αμυντικής πολιτικής και βιομηχανίας, νέων τεχνολογιών, στρατηγικής ανάλυσης, διεθνών σχέσεων και γεωπολιτικής, διοργανώνει και συμμετέχει, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, σεμινάρια, συνέδρια, ημερίδες και άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις, ενώ τέλος δημοσιεύει τις ερευνητικές του εργασίες καθώς και άλλες συναφείς μελέτες. Οι εργασίες του ΙΑΑ συντάσσονται από ειδικούς επιστήμονες, αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων και επιστημονικά ιδρύματα από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Β. ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ & ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΙΣΤΑΜΕ) Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Το Ινστιτούτο Στρατηγικών και Αναπτυξιακών Μελετών Ανδρέας Παπανδρέου (Institute for Strategic and Development Studies A. Papandreou) ιδρύθηκε ως κέντρο σύγχρονης πολιτικής και επιστημονικής έρευνας το 1995. Το ΙΣΤΑΜΕ συστάθηκε ως αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία. Επιπρόσθετα, είναι επίσημα αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Εξωτερικών και ως Μη Κυβερνητικός Οργανισμός. Καθήκοντα Προέδρου του ΔΣ ασκεί ο Μόσιαλος Ηλίας, Βουλευτής Επικρατείας (Καθηγητής Πολιτικής της Υγείας στο London School of Economics), ενώ άλλα διοικητικά όργανα είναι ο Γενικός Διευθυντής και ο (Διοικητικός) Διευθυντής. Διαθέτει πολυπληθές Επιστημονικό Συμβούλιο με Επιστημονικό Διευθυντή.

Από την ίδρυσή του το ΙΣΤΑΜΕ έχει συστηματικά προχωρήσει σε μια επιστημονικά θεμελιωμένη και τεκμηριωμένη διατύπωση θέσεων και προτάσεων για την ελληνική και τη διεθνή κοινωνία και πολιτεία. Το ΙΣΤΑΜΕ έχει ως στόχους την πολιτική και επιστημονική τεκμηρίωση, την κοινωνική ανάλυση και έρευνα, την επεξεργασία νέων ιδεών, την κοινωνική διαβούλευση. Για την επίτευξη αυτών των στόχων, υποστηρίζει την προετοιμασία κειμένων πολιτικής σε σειρά θεμάτων όπως το εθνικό σχέδιο ανάπτυξης, τη μεταρρύθμιση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), τις διεθνείς σχέσεις της χώρας, την απασχόληση, την πρόνοια, το νέο μοντέλο διακυβέρνησης, τη διαχείριση και ανάδειξη του δημόσιου χώρου, την ανασυγκρότηση της υπαίθρου, την ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας με Ινστιτούτα και επιστημονικά ιδρύματα στην Ελλάδα και στην Ευρώπη σε τομείς κοινού πολιτικού ή επιστημονικού ενδιαφέροντος, κ.τ.λ.

Γ. ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ (ΙΔΟΣ)

Ιδρύθηκε το 1993 από τον Σύνδεσμο Ανωνύμων Εταιρειών και Ε.Π.Ε. Διευθυντής του Ινστιτούτου είναι ο Δρ. Χαράλαμπος Τσαρδανίδης. Το Ινστιτούτο εποπτεύεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου ΑΕ και ΕΠΕ, με Πρόεδρο τον Θεόδωρο Σαραντόπουλο.

Το ΙΔΟΣ (Institute for International Economic Relations) εκδίδει συγγραφικό έργο στη σειρά «Βιβλιοθήκη», στη σειρά «Τετράδια» καθώς και την τριμηνιαία Επιστημονική Επιθεώρηση Διεθνούς Οικονομίας και Πολιτικής: «ΑΓΟΡΑ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ», από το καλοκαίρι του 1995, αντικείμενο ενασχόλησης της οποίας αποτελούν οι διεθνείς οικονομικές και πολιτικές σχέσεις στο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Παράλληλα

σφατεις διεθνείς οικονομικές εξελίξεις και στην ελληνική επιχειρηματική δράση στο εξωτερικό. Μέρος των βάσεων αυτών έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο στις διευθύνσεις: www.sae-ere.gr & www.idec.gr/iier.

Δ. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ & ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)

Το ΕΛΙΑΜΕΠ (Hellenic Foundation for European and Foreign Policy) αποτελεί ένα χώρο έρευνας και επιμόρφωσης για θέματα ευρωπαϊκής και εξωτερικής πολιτικής. Είναι επίσης ένα ανοικτό βήμα διαλόγου και προβληματισμού για έναν κόσμο που αλλάζει με ολοένα και γρηγορότερους ρυθμούς. Συστάθηκε το 1988 από μια φιλόδοξη και τολμηρή πρωτοβουλία

Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Συμβάλλει στο δημόσιο και πολιτικό διάλογο για τα παραπάνω θέματα. Παράλληλα παρέχει στους διαμορφωτές πολιτικής, τόσο του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και αλλού, έγκυρη και ανεξάρτητη πληροφόρηση, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής, εκπαιδεύει επαγγελματίες (μεταξύ άλλων, δημόσιους λειτουργούς, δημοσιογράφους και πανεπιστημιακούς) σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, η πρόληψη, διαχείριση και επίλυση συγκρούσεων, η παρακολούθηση των δημοκρατικών εκλογών, η συμβολή σε μια ενισχυμένη κοινωνία πολιτών και ο ρόλος των μέσων μαζικής επικοινωνίας σε κοινωνίες πολιτών, διευρύνει την ενημέρωση της κοινής γνώμης σε θέματα σχετικά με την ευρω-

“ΤΟ ΕΛΙΑΜΕΠ (HELLENIC FOUNDATION FOR EUROPEAN AND FOREIGN POLICY) ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΝΑ ΧΩΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.

Οι ομιλητές ημερίδας του ΕΛΙΑΜΕΠ στις 27 Σεπτεμβρίου 2010 με θέμα «Ο νέος γύρος ειρηνευτικών συνομιλιών μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων: Υπάρχει ελπίδα για πρόοδο;» (ΕΛΙΑΜΕΠ)

με τη δημοσίευση άρθρων που αφορούν σε διεθνή θέματα, σημαίνουσα θέση καταλαμβάνουν εργασίες που εστιάζουν την προσοχή τους στην ελληνική περίπτωση.

Ειδικότερα όσον αφορά στο Κέντρο Τεκμηρίωσης του Ινστιτούτου, που ιδρύθηκε το 1993, παρέχει ένα υψηλό επίπεδο υπηρεσιών στους Έλληνες ειδικούς και ερευνητές στον τομέα της διεθνούς οικονομίας και πολιτικής. Περιλαμβάνει μια συλλογή βιβλίων, επιστημονικών άρθρων και ανακοινώσεων καθώς και αποκόμματα από τον ελληνικό και διεθνή Τύπο. Προσφέρει επίσης, πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων και στο Internet, διευκολύνει με CD-ROM και διατηρεί βάση δεδομένων η οποία παρέχει πληροφορίες που αφορούν στις πρό-

του καθηγητή Θάνου Βερέμη, με έμφαση στον τομέα της στρατηγικής και ασφάλειας, και επίκεντρο την ευρύτερη γεωγραφική γειτονιά της Ελλάδας. Πρόεδρος του Διοικητικού του Συμβουλίου είναι ο καθηγητής Λουκάς Τσούκαλης και Γενικός Διευθυντής ο Δρ. Θάνος Ντόκος.

Για την επίτευξη της αποστολής του διεξάγει έρευνες σε θέματα σχετικά με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, το μέλλον της Ενωμένης Ευρώπης και τις διεθνείς σχέσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στις διατλαντικές σχέσεις, την ασφάλεια, τη μετανάστευση, τα ανθρώπινα δικαιώματα, θέματα χρηστής διακυβέρνησης και κλιματικών αλλαγών. Στις γεωγραφικές περιοχές ενδιαφέροντος περιλαμβάνονται η ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, του Εύξεινου Πόντου, της

παϊκή ολοκλήρωση, την εξωτερική πολιτική και τις διεθνείς υποθέσεις, ενημερώνει ξένους δημοσιογράφους, διπλωμάτες, ειδικούς αναλυτές και αντιπροσωπείες στρατιωτικών σχολών που επισκέπτονται την Ελλάδα, συμμετέχει ενεργά σε διεθνείς συνεργασίες και δίκτυα, καθώς και στον διάλογο για το μέλλον της Ευρώπης και των Ευρωπαϊκών σχέσεων.

Ε. ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΠΟΝΤΟΥ (ΔΙΚΕΜΕΠ)

Το Διεθνές Κέντρο Μελετών Ευξείνου Πόντου (International Centre for Black Sea Studies: ICBSS) συγκροτήθηκε ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός το 1998. Επιτελεί μία διττή λειτουργία: ενεργεί ως ανεξάρτητο ερευνητικό κέντρο κα-

Στιγμιότυπο από το 7ο Ετήσιο Ευρωπαϊκό Σεμινάριο του ΕΛΙΑΜΕΠ με θέμα «Οικονομική Διακυβέρνηση στην Ευρωζώνη και η ΕΕ: Εξάγοντας Μαθήματα από την Κρίση», το οποίο πραγματοποιήθηκε μεταξύ 10-13 Ιουνίου 2010 στο Σούνιο. (ΕΛΙΑΜΕΠ)

τάρτισης που εστιάζει στην ευρύτερη περιοχή της Μαύρης Θάλασσας και αποτελεί θεσμικό όργανο του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας του Ευξείνου Πόντου (ΟΣΕΠ), και δρα ως η αναγνωρισμένη από αυτόν δεξαμενή στοχασμού (think-tank). Κατά συνέπεια, το ΔΙΚΕΜΕΠ, λόγω αυτής της ιδιαίτερης θέσης του, εξειδικεύεται σε θέματα της ευρύτερης περιοχής της Μαύρης Θάλασσας και τις δυναμικές περιφερειακής συνεργασίας που αναπτύσσονται σε αυτή. Έπειτα από συγκεκριμένες οδηγίες προετοιμάζει κείμενα πολιτικής (Υπουργικές Διακηρύξεις, Σχέδια Δράσης, Ενημερωτικά Σημειώματα), συντονίζει τις εργασίες συγκεκριμένων (ad hoc) Ομάδων Εμπειρογνομόνων σε περιοχές πολιτικής όπως οι σχέσεις ΟΣΕΠ-ΕΕ και σε θέματα Ασφάλειας και Σταθερότητας, ενώ συμμετέχει ενεργά σε μόνιμες Ομάδες Εργασίας του ΟΣΕΠ, (όπως είναι αυτή της Θεσμικής Ανανέωσης και Χρηστής Διακυβέρνησης και της Έρευνας και Τεχνολογίας). Το ΔΙΚΕΜΕΠ τακτικά αναφέρει την πρόοδο των εργασιών του στην Επιτροπή των Υψηλών Αξιωματούχων του ΟΣΕΠ. Το Κέντρο πραγματοποιεί και συγγραφική δραστηριότητα που περιλαμβάνει:

- Τη σειρά κειμένων πολιτικής "Xenophon Papers": σειρά εκτενών πολιτικών μελετών οι οποίες διατίθενται και στην ελληνική γλώσσα
- Τα "Policy Briefs": σχόλια και αναλύσεις σε επίκαιρα ζητήματα
- Το "Black Sea Monitor": μία ηλεκτρονική επισκόπηση των εξελίξεων στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας

- Συμμετέχει στο Journal of Southeast European and Black Sea Studies, που εκδίδεται από το Taylor & Francis Group, (Routledge, London).

ΣΤ. ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (IMM)

Το Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών ιδρύθηκε το 1983 με Προεδρικό Διάταγμα. Είναι ένας αυτοτελής, κοινωφελής, μη κερδοσκοπικός και μη κυβερνητικός οργανισμός, που τελεί υπό την εποπτεία των Υπ. Πολιτισμού και Υπ. Οικονομικών. Το IMM διοικείται από 5μελές Διοικητικό Συμβούλιο (Πρόεδρος ο ομοτ. Καθηγ. Στ. Μπαμπανάσης), το οποίο πλαισιώνεται από 7μελή Επιστημονική Επιτροπή, (Πρόεδρος ο καθ. Αν. Γιαννίτης, πρώην υπουργός). Οι στόχοι του IMM περιλαμβάνουν την προώθηση της αναπτυξιακής συνεργασίας με τις χώρες της Μεσογείου και των Βαλκανίων, τη μείωση του αναπτυξιακού χάσματος ανάμεσα στις βόρειες και τις νότιες μεσογειακές χώρες, την υποβοήθηση του ευρωμεσογειακού διαλόγου, την ανάπτυξη δεσμών συνεργασίας μεταξύ της Ε.Ε. και των μεσογειακών και των βαλκανικών χωρών, και την ανάδειξη του ιδιαίτερου γεωπολιτισμικού ιστού και της κοινής τους ταυτότητας.

Επίσης, στο πλαίσιο του IMM λειτουργεί το Κέντρο Ανάλυσης Διεθνών Συγκρούσεων που δημιουργήθηκε από το 1996 και λειτουργεί ως εξειδικευμένη επιστημονική-ερευνητική μονάδα του. Σκοπό έχει την μελέτη των διεθνών κρίσεων και περιφερειακών συγκρούσεων στην ευρύτερη περιοχή ελληνικού γεωπολιτικού εν-

διαφέροντος. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση προβλημάτων διαχείρισης κρίσεων σε όλες τις φάσεις της, (έγκαιρη αναγνώριση, πρόληψη, παρακολούθηση κλιμάκωσης - αποκλιμάκωση). Επιστημονικός Διευθυντής του Κέντρου είναι ο Δρ. Στέλιος Αλιφαντής. Στο πλαίσιο των ερευνητικών δραστηριοτήτων του έχει δημιουργήσει κατάλληλα εργαλεία προσομοίωσης διαχείρισης διεθνών κρίσεων και διαπραγμάτευσης, τα οποία μπορούν να υποστηρίξουν υψηλού επιπέδου εκπαιδευτικά-επιμορφωτικά σεμινάρια σύμφωνα με τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα του οργανισμού προέλευσης των συμμετεχόντων στο σεμινάριο. Μεταξύ των επιστημονικών δραστηριοτήτων του, έχει αναπτύξει τρία βασικά προγράμματα έρευνας και τεχνολογικών εφαρμογών:

- Πρόγραμμα Μελέτης Διεθνών Περιοχών και Μονάδα Παρακολούθησης Συγκρούσεων, (Area Studies & Conflict Monitoring Unit)
- Πρόγραμμα «Crisis-Eval»
- Εκπαιδευτικά Προγράμματα: Σεμινάρια-Προσομοιώσεις.

Ζ. ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ ΤΟΥ ΑΙΜΟΥ (IMXA)

Το IMXA ιδρύθηκε το Μάρτιο του 1953. Λειτουργήσε για είκοσι χρόνια ως παράρτημα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Από το 1974 αποτελεί ανεξάρτητο Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού. Πρόεδρος του ΔΣ είναι ο ομοτ. καθηγητής ΑΠΘ Χαράλαμπος Πα-

παστάθης. Κεντρικός άξονας της δράσης του είναι η προαγωγή της καλύτερης κατανόησης των εξελίξεων που διαμορφώνουν τη σημερινή πραγματικότητα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και η συνεργασία με τη Διεθνή και τη Βαλκανική Επιστημονική Κοινότητα.

Το εκδοτικό έργο του Ιδρύματος περιλαμβάνει 300 περίπου τίτλους επιστημονικών μονογραφιών και τις περιοδικές εκδόσεις «Βαλκανικά Σύμμεικτα» (ελληνόγλωσση) και «Balkan Studies» (ξενόγλωσση). Στο IMXA λειτουργεί η μοναδική στην Ελλάδα, εξειδικευμένη σε βαλκανικά θέματα και πλήρως μηχανογραφημένη βιβλιοθήκη, που διαθέτει περισσότερους από 25.000 τίτλους και 700 τίτλους περιοδικών εκδόσεων. Υπάρχει επίσης πλούσιο αρχαιολογικό υλικό σε μορφή μικροταινιών, καθώς και συστήματα ανάγνωσης και εκτύπωσής τους. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η δραστηριότητα της «Σχολής Βαλκανικών Γλωσσών και Ρωσικής» που λειτουργεί από το 1963, από την οποία έχουν μέχρι σήμερα αποφοιτήσει περισσότεροι από 8.000 σπουδαστές. Τέλος, από το καλοκαίρι του 1964 και κάθε χρόνο λειτουργεί το «Διεθνές Πρόγραμμα Ελληνικής Γλώσσας, Ιστορίας και Πολιτισμού», προσφέροντας σε ξένους φοιτητές και επιστήμονες την ευκαιρία να καλλιεργήσουν τη γνώση της ελληνικής γλώσσας και να γνωρίσουν την ιστορία και τον πολιτισμό της χώρας.

Η. ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ «Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ» (ΙΔΚΚ)

Ιδρύθηκε τον Ιανουάριο του 1998. Είναι επιστημονική, μη κερδοσκοπική εταιρεία. Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ο Δρ. Ιωάννης Μ. Βαρβιτσιώτης (τ. Ευρωβουλευτής, π. Υπουργός), ενώ διαθέτει πολυμελές Επιστημονικό Συμβούλιο αποτελούμενο από ακαδημαϊκούς. Επιδίδει τη μελέτη και την ανάλυση κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών θεμά-

των. Σκοπός η ενδυνάμωση της δημοκρατίας, η διεύρυνση των ελευθεριών του πολίτη και η ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας με στόχο την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Το Ινστιτούτο επιδιώκει σταθερά την ενίσχυση της παρουσίας του στην περιφέρεια. Για το σκοπό αυτό προχώρησε στην ίδρυση Παραρτημάτων (στη Θεσσαλονίκη, στην Πάτρα, στα Ιωάννινα, στο Αγρίνιο) και Επιτροπών (στη Λαμία, στην Καβάλα και στον Πύργο).

Με σκοπό την ενεργό συμμετοχή στη διαμόρφωση της νέας Ευρωπαϊκής πραγματικότητας το ΙΔΚΚ, από τον Ιούνιο του 2007, ξεκίνησε τη λειτουργία Παραρτήματος στην πόλη των Βρυξελλών. Το Παράρτημα στεγάζεται στο κτήριο του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, γεγονός που αναδεικνύει το Ινστιτούτο στο κέντρο των Ευρωπαϊκών οργάνων. Με αυτόν τον τρόπο εντατικοποιείται η διεθνής διάσταση της δράσης του καθώς και η συνεργασία του με τις αντίστοιχες δεξαμενές στοχασμού (think tanks) του εξωτερικού.

Θ. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΕΛΕΣΜΕ)

Μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε τον Οκτώβριο του 1994, με τα κεντρικά γραφεία του οργανισμού στον Πειραιά. Τον Αύγουστο του 1997 μεταφέρθηκε στην Αθήνα. Η οργάνωση και λειτουργία της ΕΛΕΣΜΕ (Hellenic Institute of Strategic Studies: HELISS) βασίζεται στο Καταστατικό της και στον Κανονισμό Οργανώσεως Λειτουργίας, και διοικείται από 15μελές Διοικητικό Συμβούλιο. Η Εταιρεία δημιουργήθηκε από εν αποστρατεία Ανώτατα Στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και έχει διευρυνθεί και με προσωπικότητες από άλλους χώρους, όπως τον Πανεπιστημιακό, Διπλωματικό, Επιχειρηματικό και των Σωμάτων Ασφαλείας. Πρόθεση της Εται-

ρείας είναι να λειτουργεί συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά προς τα συναφή Ιδρύματα τα οποία υπάρχουν στην Ελλάδα.

Ο γενικός σκοπός της Εταιρείας είναι, η αντιμετώπιση προβλημάτων Στρατηγικού περιεχομένου στον εγγύς προς την πατρίδα μας γεωπολιτικό και γεωστρατηγικό χώρο.

Η Εταιρεία ήδη συνεργάζεται με τα Υπουργεία Εξωτερικών, Αμύνης και Αιγαίου. Εκδίδει μηνιαίο περιοδικό με τίτλο: «Προβληματισμοί» και διοργανώνει συνέδριο με θέμα: «Στρατηγική».

Ι. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΕΚΕΜ)

Το Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών (Hellenic Centre for European Studies) ιδρύθηκε το 1988. Είναι Κρατικό Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και εποπτεύεται από το Υπουργείο Εξωτερικών. Σύμφωνα με το Νόμο 1791/88, το ΕΚΕΜ διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο με τετραετή θητεία, του οποίου τα μέλη επιλέγονται και διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών. Ένα τουλάχιστον μέλος του ΔΣ επιλέγεται μεταξύ των ανωτέρων ή ανωτάτων υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών και ένα τουλάχιστον από τα μέλη του Διοικητικού και Ερευνητικού Προσωπικού των ΑΕΙ. Πρόεδρος ΔΣ & Γενικός Διευθυντής είναι ο καθηγητής (Διεθνολόγος) Παναγιώτης Κουτσουμπλής. Η εποπτεία του ερευνητικού έργου και των μελετών του γίνεται από Επιστημονικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από πρόσωπα εγνωσμένου κύρους.

Η πρόσβαση στη γνώση και την πληροφορία καθώς και η διαχείρισή τους έχουν στην εποχή μας εξελιχθεί σε σημαντικούς παράγοντες ανάπτυξης. Το ΕΚΕΜ, αντιλαμβάνόμενο τις σύγχρονες ανάγκες, αναπτύσσει εκτεταμένη εκδοτική δραστηριότητα, ελληνική και ξενόγλωσση, η οποία περιλαμβάνει:

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΕΧΕΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ.

Κύριος ομιλητής στο 7ο Ετήσιο Ευρωπαϊκό Σεμινάριο του ΕΛΙΑΜΕΠ ήταν ο Υπουργός Οικονομικών Δρ. Γιώργος Παπακωνσταντίνου. (ΕΛΙΑΜΕΠ)

- Μονογραφίες
 - Τη διμηνιαία σειρά «Κείμενα Εργασίας», η οποία αποτελεί καρπό της ερευνητικής δραστηριότητας του Κέντρου και παρουσιάζει τεκμηριωμένες αναλύσεις και προτάσεις για επίκαιρα θέματα ευρωπαϊκής πολιτικής
 - Την επιστημονική επιμέλεια του «Δελτίου Ανάλυσης», της μηνιαίας έκδοσης του Επιστημονικού Κέντρου Ανάλυσης και Σχεδιασμού (ΕΚΑΣ) του Υπουργείου Εξωτερικών
- Οι Πυλώνες ερευνητικής προτεραιότητας του Κέντρου είναι:
- Το Πρόγραμμα Νοτιοανατολικής Ευρώπης
 - και το Ευρω-Μεσογειακό Παρατηρητήριο

σης Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής).

Το Ινστιτούτο διαθέτει σύγχρονο πληροφοριακό κέντρο τεκμηρίωσης. Κάθε χρήστης έχει πρόσβαση στον αυτοματοποιημένο κατάλογο της βιβλιοθήκης, που εκτός από περιοδικά και βιβλία περιέχει βάσεις δεδομένων σε μορφή CD-ROM. Επιπλέον μέσω του Διαδικτύου το Ινστιτούτο έχει πρόσβαση σε ηλεκτρονικά δίκτυα της Ελλάδας και του εξωτερικού καθώς και σε καταλόγους βιβλιοθηκών, αρχεία, και βάσεις δεδομένων. Η συλλογή της Βιβλιοθήκης είναι ανοικτής πρόσβασης, δηλαδή οι χρήστες μπορούν να αναζητήσουν μόνοι τους το υλικό στα ράφια. Στη συλλογή της περιλαμβάνεται

του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων.

Το Παρατηρητήριο εκδίδει από το Νοέμβριο 2009 διμηνιαίο Ενημερωτικό Δελτίο (Greek Migration News) και έχει συγκροτήσει ομάδα δοκίμων ερευνητών για τα θέματα της μετανάστευσης.

ΙΑ3. Κέντρο Μεσογειακών, Μεσανατολικών και Ισλαμικών Σπουδών (KEMMIS)

Με απόφαση του ΔΣ του ΙΔΙΣ της 18ης Ιανουαρίου 2000, επανενεργοποιήθηκε το Κέντρο Μεσανατολικών και Ισλαμικών Σπουδών του Παντείου και μετονομάστηκε σε Κέντρο Μεσογειακών και Μεσανατολικών Σπουδών, με στόχο την έρευνα και τη μελέτη των πολιτικών,

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών κ. Σπύρος Κουβέλης καλωσορίζει τους παρίσταμένους στην 5η Ετήσια Διάλεξη του ΔΙΚΕΜΕΠ στις 24 Νοεμβρίου στην Αθήνα. (ΔΙΚΕΜΕΠ)

ΙΑ. ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ (ΙΔΙΣ)

Το Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων (Institute of International Relations) είναι το αποτέλεσμα πολύχρονης προσπάθειας για τη δημιουργία ενός φορέα που να συντονίζει το ερευνητικό και επιμορφωτικό έργο των διεθνολόγων του Τμήματος Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου, δημιουργώντας παράλληλα το κατάλληλο περιβάλλον για την ανάπτυξη της συνεργασίας με παρόμοια ιδρύματα στο εξωτερικό. Ιδρύθηκε το 1989 με πρωτοβουλία του καθηγητή Δημήτρη Κώνστα, είναι ένα Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο που ανήκει οργανικά στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και συνδέεται με το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου, διατηρώντας ευρεία διοικητική και οικονομική αυτονομία.

Διοικείται από ΔΣ με Πρόεδρο τον Παναγιώτη Ρουμελιώτη (Καθηγητή Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Οικονομίας, Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου). Διευθυντής Ερευνών είναι ο Δημήτρης Καιρίδης (Ph.D Tufts University - Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Συντονιστής του Κέντρου Ανάλυ-

μεταξύ άλλων «Βασική Βιβλιοθήκη Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου και Διεθνών Ενόπλων Συρράξεων» (Δωρεά: International Committee of the Red Cross).

Στη συνέχεια καταγράφονται συνοπτικά τα ερευνητικά κέντρα του Ινστιτούτου:

ΙΑ1. Κέντρο Ευρω-Ατλαντικών Μελετών (KEAM)

Το KEAM είναι ένα επιστημονικό ερευνητικό κέντρο το οποίο ασχολείται με τη μελέτη και ανάλυση των εξελίξεων της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής στον ευρωατλαντικό χώρο. Ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 2009, με απόφαση του ΔΣ του ΙΔΙΣ. Συντονιστής του κέντρου είναι ο κος Χ. Παπασωτηρίου, αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου.

ΙΑ2. Μεσογειακό Παρατηρητήριο Μετανάστευσης (MMO)

Δημιουργήθηκε το 1998 από τον Martin Baldwin-Edwards (πρ. Queens University Belfast) και την Καθ. Ξανθή Πετρινιώτη (Πάντειο Πανεπιστήμιο). Το 1999 ιδρύθηκε ως μονάδα έρευνας του Ερευνητικού Ινστιτούτου Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού (Πάντειο Πανεπιστήμιο) και το 2009 μεταφέρθηκε και μετεξελίχθηκε σε Ερευνητικό Κέντρο, στα πλαίσια

οικονομικών και στρατηγικών διαστάσεων του χώρου της εγγύς Μέσης Ανατολής και της Μεσογείου. Συντονιστής του Κέντρου είναι ο Σωτήρης Ρούσσο, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

ΙΑ4. Κέντρο Ρωσίας, Ευρασίας και Νοτιοανατολικής Ευρώπης (KEPENE)

Το Κέντρο δημιουργήθηκε με απόφαση του ΔΣ του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων του Παντείου Πανεπιστημίου τον Νοέμβριο του 2004. Τον Σεπτέμβριο του 2008 το ΔΣ του ΙΔΙΣ ενέκρινε την επέκταση των δραστηριοτήτων του Κέντρου, το οποίο μετονομάστηκε σε Κέντρο Ρωσίας, Ευρασίας και Νοτιο-ανατολικής Ευρώπης (KEPENE). Το ΚΕ.ΡΕ.ΝΕ. αποτελείται από στελεχικό δυναμικό 30 επιστημόνων και δοκίμων ερευνητών με επικεφαλής τον κ. Κωνσταντίνο Φίλη.

ΙΑ5. Κέντρο Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας (ΚΔΠΟ)

Το Κέντρο Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας (ΚΔΠΟ) αποσκοπεί στη μελέτη των δρώντων, δομών και δυνάμεων που καθορίζουν τη φύση και εξέλιξη της παγκόσμιας πολιτικής οικονομίας. Έμφαση δίδεται στη μελέτη της παγκόσμιας οικονομίας ως προϊόντος διαπραγμάτευσης με-

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ – ΜΟΡΦΗ- ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ – ΜΟΡΦΗ- ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
1.	Ινστιτούτο Αμυντικών Αναλύσεων (ΙΑΑ) Defense Analyses Institute ΝΠΙΔ εποπτευόμενο από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, (1996)	Βαλτετσίου 17 Αθήνα 106 80 Τηλ.: 210 – 363 29710, 3632902 Φαξ: 210 – 363 2634 http://www.iaa.gr , E-mail: info@iaa.gr	9.	Ελληνική Εταιρία Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.) Hellenic Institute of Strategic Studies (HEL.I.S.S.) Μη κερδοσκοπικός οργανισμός, (1994)	Ηπείρου 1, Αθήνα 104 33, Τηλ.: 210-8211025, 210-8211056, Φαξ: 210-8211056 www.elesme.gr E-mail: elesme@otenet.gr
2.	Ινστιτούτο Στρατηγικών & Αναπτυξιακών Μελετών Α. Παπανδρέου – ΙΣΤΑΜΕ , (Institute for Strategic and Development Studies A. Papandreou) Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία επίσημα αναγνωρισμένο και ως Μη - Κυβερνητικός Οργανισμός από το Υπουργείο Εξωτερικών, (1995)	Ακαδημίας 4, Αθήνα 106 71 Τηλ.: 210 – 363 1745-8, Φαξ: 210 – 362 5616 http://www.istame-apapandreou.gr/ , E-mail: info@istame-apapandreou.gr	10.	Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών - ΕΚΕΜ Hellenic Centre for European Studies Κρατικό ΝΠΙΔ εποπτευόμενο από το Υπουργείο Εξωτερικών, (1988)	Ξενοφώντος 4 Αθήνα 105 57 Τηλ.: 210 – 321 5549 Φαξ: 210 – 321 5096 http://www.ekem.gr E-mail: info@ekem.gr
3.	Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων Institute for International Economic Relations Ερευνητικό Κέντρο, (1993)	Πανεπιστημίου 16, Αθήνα 106 72, Τηλ.: 210 – 362 0274, 3636326 Φαξ: 210 – 362 6610, e-mail: http://idec.gr/iier E-mail: idos@hol.gr	11.	Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων - ΙΔΙΣ Institute of International Relations Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο που ανήκει οργανικά στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (1989)	Χίλλ 3-5, Αθήνα, 105 58 Τηλ.: 210 – 331 2325-7 Φαξ: 210 – 331 3575 http://www.idis.gr E-mail: idis@idis.gr
4.	Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής – ΕΛΙΑΜΕΠ Hellenic Foundation for European and Foreign Policy (1988)	Λεωφ. Βασ. Σοφίας 49 Αθήνα 106 76 Τηλ.: 210 – 725 7110, Φαξ: 210 – 725 7114 http://www.eliamep.gr E-mail: eliamep@eliamep.gr	12.	Σχολή Εθνικής Άμυνας (ΣΕΘΑ) Σύνδεσμος Επιτελών Εθνικής Αμύνης	Ευελπίδων 6 και Μουστοξύδη, Κυψέλη Τκ 11362 Τηλεφωνικό Κέντρο : 210 88 96 500 Fax: 210 88 96 545 Email: it1@hndc.mil.gr Ευελπίδων 6 και Μουστοξύδη, ΤΚ.11362 Κυψέλη, στο κτήριο της Σ.Ε.Θ.Α
5.	Διεθνές Κέντρο Μελετών Ευξείνου Πόντου - ΔΙΚΕΜΕΠ International Centre for Black Sea Studies – ICBSS Μη κερδοσκοπικός οργανισμός. Ανεξάρτητο ερευνητικό κέντρο και θεσμικό όργανο του ΟΣΕΠ, (1998)	Ξενοφώντος 4 Αθήνα 105 57 Τηλ.: 210 – 324 2321-2 http://www.icbss.org , Email: icbss@icbss.org	13.	Εργαστήριο Γεωγραφικών Πληροφοριακών Συστημάτων, Γεωοικονομίας και Γεωπολιτικής του Πανεπιστημίου Αιγαίου	Τμήμα Ναυτιλίας & Επιχειρηματικών Υπηρεσιών Πανεπιστημίου Αιγαίου Μιχάλη 8 82100 Χίος Τηλ.: 22710-35868, 6938925237 Φαξ: 22710 – 35299 E-mail: ikarkazis@aegean.gr Υπεύθυνος: Καρκαζής Ιωάννης
6.	Ινστιτούτο Δημοκρατίας «Κ. Καραμανλής» Επιστημονική, μη κερδοσκοπική εταιρεία, (1998)	Λεωφ. Βασ. Σοφίας 10, Αθήνα 106 74 Τηλ.: 210 – 725 7495 Φαξ: 210 – 725 7510 http://www.idkaramanlis.gr E-mail: info@idkaramanlis.gr	14.	Ερευνητικό Ινστιτούτο Διεθνών Ευρωπαϊκών Ατλαντικών και Στρατηγικών Μελετών	Κεραμοπούλου 23, 55133 Θεσσαλονίκη Τηλ.: (2310) 438124 Fax: (2310) 438124
7.	ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ Αυτοτελής, κοινωφελής, μη κερδοσκοπικός, μη κυβερνητικός οργανισμός, υπό την εποπτεία των Υπ. Πολιτισμού και Οικονομικών, (1993)	Λυκαβηττού 2, 10671 Αθήνα Τηλ.: 210-3645345, 3636026, 3623460 Φαξ: 210-3629352 E-mail: imm@hol.gr	15.	Ελληνικό Ινστιτούτο Διεθνών & Στρατηγικών Μελετών	Κριεζώτου 7, 10671 Αθήνα Τηλ.: (210) 3627878 Υπεύθ.: Στοφορόπουλος, Ευθύμιος
8.	Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου – ΙΜΧΑ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού, (1953)	Λεωφ. Μεγ. Αλεξάνδρου 31α Θεσσαλονίκη 546 41 Τ.Θ. 50932 Θεσσαλονίκη 54014 Τηλ.: 2310 – 832 143 Φαξ: 2310 – 831 429 http://www.imxa.gr E-mail: imxa_iss@yahoo.gr	16.	Διεθνής Επιστημονική Εταιρεία «Κωνσταντίνος Πορφυρογέννητος»	Εθνικής Αντιστάσεως 20 (Ευαγγελίστρια), 82100 Χίος Τηλ.: 22710-22996, 6938925237 E-mail: ikarkazis@aegean.gr Υπεύθυνος: Καρκαζής Ιωάννης

Ο Βοηθός ΓΓ των Ηνωμένων Εθνών και Εκτελεστικός Διευθυντής του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των ΗΕ (UNEP) κ. Αχίμ Στάνιερ, στην 5η Ετήσια Διάλεξη του Διεθνούς Κέντρου Μελετών Ευξείνου Πόντου με θέμα «Ευκαιρίες για Μετάβαση σε μια Πράσινη Οικονομία στην Ευρύτερη Περιοχή της Μαύρης Θάλασσας». (ΔΙΚΕΜΕΠ)

ταξύ κρατών, περιφερειών, αγορών, μη κυβερνητικών δρώντων και διεθνών οργανισμών.

ΙΑ6. Κέντρο Ευρωπαϊκής Διακυβέρνησης (ΚΕΔΙΑ)

Το ΚΕΔΙΑ, αντιλαμβανόμενο ότι η πληροφόρηση έχει πλέον περάσει σε νέα επίπεδα, τα οποία απαιτούν την όσο το δυνατό ευρύτερη και εξ αποστάσεως διάδοση της πληροφορίας και της ενημέρωσης, ενέταξε το Φεβρουάριο του 2010 στους κόλπους της το e-EDC (e-EDC.eu), το πρώτο πλήρως ηλεκτρονικό Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης.

ΙΒ. ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΙΤΕΛΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ

Σκοπός του Συνδέσμου είναι η αξιοποίηση των ειδικών γνώσεων και της πείρας των μελών του Συνδέσμου επί θεμάτων εθνικής πολιτικής και αμύνης, που αποκτήθηκαν και κατά την φοίτησή τους στην Σχολή Εθνικής Αμύνης (ΣΕΘΑ), αλλά και με τον χειρισμό αυτών των θεμάτων σε ανώτατες επιτελικές θέσεις.

Τακτικά μέλη του συνδέσμου είναι οι πτυχιούχοι της Σχολής Εθνικής Αμύνης, της Σχολής Αμύνης NATO ή ισοτίμου σχολής Εθνικής Αμύνης συμμαχικής χώρας. Επίτιμα μέλη του είναι οι εκάστοτε Αρχηγοί των Γενικών Επιτελείων Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας και προσωπικότητες οι οποίες προσέφεραν ή προσφέρουν αξιόλογες υπηρεσίες για την επίτευξη των σκοπών του Συνδέσμου κα γενικότερα αναπτύσσουν επαινετή δραστηριότητα πάνω σε κάθε τομέα της Εθνικής Αμύνης της χώρας και Επίκουρα μέλη του προσωπικότητες, οι

οποίες συνδράμουν αποτελεσματικά τον Σύνδεσμο και μετέχουν στις δραστηριότητές του.

ΙΓ. STRATEGY INTERNATIONAL (SI)

Αποτελεί ένα μη κερδοσκοπικό οργανισμό, ο οποίος έχει σκοπό την προώθηση των πολιτικών και των στρατηγικών επιστημών σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Στόχος του είναι η διεξαγωγή διεπιστημονικής και πρωτογενούς έρευνας. Μέλη του SI είναι κορυφαία ακαδημαϊκά και επαγγελματικά στελέχη της έρευνας. Το SI διεξάγει έρευνα σχετικά με τομείς αιχμής που συμβάλλουν στη διαμόρφωση και το σχηματισμό πολιτικών σε όλο τον κόσμο. Τέτοιοι τομείς περιλαμβάνουν (χωρίς να περιορίζονται σε αυτά) τα ακόλουθα:

- Έρευνα για τη γεωστρατηγική και γεωπολιτική του 21ου αιώνα
- Έρευνα για την Πολιτιστική Διπλωματία
- Έρευνα για την περιβαλλοντική ασφάλεια
- Ηγεσία μέσω της τεχνολογίας, της καινοτομίας, της διαμεσολάβησης
- Συνολική εκπαίδευση μέσω του Global Leadership

ΙΔ. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ, ΓΕΩΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (GEOROL)

Υπάγεται στο Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Συστάθηκε το 2007 και εδρεύει στη Χίο. Υπεύθυνος του Εργαστηρίου είναι ο Καθηγητής Ιωάννης Καρκαζής, Υπεύθυνος Επικοινωνίας είναι ο Επίκουρος Καθηγητής Πέτρος Σιούσιουρας και μέλη αυτού οι υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος Ιωάννης Βιδάκης και Γεώργιος Μπάλτος.

Το Εργαστήριο είναι ένας χώρος έρευνας και επιμόρφωσης κυρίως σε θέματα γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών, γεωπολιτικής και γεωοικονομίας. Στόχος του μεταξύ άλλων είναι να αποτελέσει ένα ανοικτό βήμα προοδευτικού διαλόγου και στρατηγικού στοχασμού για έναν κόσμο που μεταβάλλεται γύρω μας με ολοένα και γρηγορότερους ρυθμούς. Συνεργάζεται με συναφή στον τομέα του ερευνητικά κέντρα και άλλους φορείς όπως τη Διεθνή Επιστημονική Εταιρεία «Κωνσταντίνος Πορφυρογέννητος» και το Ινστιτούτο Συνεργασίας, Καινοτομίας και Διαμεσολάβησης της Ανατολικής Μεσογείου (EMPRICUM). Το συγγραφικό του έργο περιλαμβάνει την εκπόνηση μελετών που εστιάζονται σε θέματα γεω-οικονομίας, γεω-πολιτικής και ασφαλείας στην Ευρώπη και στην Μέση Ανατολή και επίσης την έκδοση των διεθνών επιστημονικών περιοδικών: «Studies in Regional & Urban Planning» σε συνεργασία με την διεθνή επιστημονική εταιρεία «Κωνσταντίνος Πορφυρογέννητος» και «Middle East Forum» σε συνεργασία με το «Eastern Mediterranean Institute for Cooperation, Innovation and Mediation

(EMPRICUM)»

Η ερευνητική δραστηριότητα του εργαστηρίου εστιάζεται στις ακόλουθες περιοχές:

- Σχεδίαση και ανάπτυξη εξειδικευμένων Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (ΓΣΠ) περιφερειακής ανάλυσης εφοδιασμένων με ψηφιακά εργαλεία επίλυσης προβλημάτων χωροθέτησης μεταφορών, logistics και πολυκριτηριακής ανάλυσης και εφαρμογές αυτών για την εκπόνηση στρατηγικών μελετών για την Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή ("Ptolemeos II: Regional Analysis – EU and the Balkans", "Ptolemeos V: Geo-economic Analysis – Europe", "Otto II & Theophano – Regional Germany").
- Σχεδίαση και ανάπτυξη εξειδικευμένων ΓΣΠ για την στρατηγική ανάλυση δικτύων μεταφορών ("Ptolemeos IV: Transport Analysis – Turkey", "Ptolemeos VI: Transport Networks Risk Assessment – Turkey").
- Σχεδίαση και ανάπτυξη ψηφιακών συστημάτων υποστήριξης αποφάσεων που αφορούν θέματα ασφαλείας στην περιοχή της Μέσης Ανατολής ("Ptolemeos VII: Ballistic").

ΙΕ. ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΣ»

Ιδρύθηκε στις 17 Ιανουαρίου 1992 ως μη κερδοσκοπική διεθνής επιστημονική εταιρία με έδρα (σήμερα) την Χίο. Στόχοι και πεδία δραστηριότητας αυτής είναι: η ενίσχυση του ακαδημαϊκού ήθους και της ακαδημαϊκής αριστείας, η προώθηση των αρχών της διεπιστημονικότητας και της δια-περιφερειακότητας στην ακαδημαϊκή έρευνα και στην ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και επιστημονικών ανταλλαγών και της συνεργασίας μεταξύ της Ευρώπης, της Αμερικής και της Μέσης Ανατολής. Πρόεδρος της Εταιρείας είναι ο Καθ. Ιωάννης Καρκαζής (Παν/μιο Αιγαίου). Το Επιστημονικό Συμβούλιο αυτής (Senate) συγκροτείται από ακαδημαϊκούς και διπλωμάτες από την Ευρώπη, Μέση Ανατολή και Αμερική. Περιοχές γνωστικής εστίασης αυτής είναι: ψηφιακά συστήματα υποστήριξης στρατηγικών αποφάσεων, περιφερειακή ανάπτυξη, γεω-οικονομία και γεω-πολιτική, χωροθέτηση και μεταφορές, ασφάλεια και άμυνα.

Περιλαμβάνει το Κέντρο Στρατηγικών Μελετών (Center for Strategic Studies) με Διευθυντή τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αιγαίου Βασίλη Αγγελή, το Ινστιτούτο Μεσανατολικών Σπουδών «Al Mamun», (Institute of Middle East Studies "Al Mamun": IMSAM), με Πρόεδρο τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Νικήτα Νικητάκο και την Ομάδα Αμυντικών, Ενεργειακών και Γεω-πολιτικών Μελετών με Συντονιστή τον Υποψήφιο Διδάκτορα του Παν/μίου Αιγαίου Ιωάννη Βιδάκη.

Από την Εταιρεία εκδίδονται τα ακόλουθα διεθνή επιστημονικά περιοδικά: Studies in Regional & Urban Planning, Middle East Forum, Studies in Locational Analysis και Management Sciences and Regional Development.

Το ακροατήριο της 5ης Ετήσιας Διάλεξης του Διεθνούς Κέντρου Μελετών Ευξείνου Πόντου. (ΔΙΚΕΜΕΠ)

ΙΣΤ. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ (Ε.Ε.Δ.Δ.Δ.Σ.)

Το Καταστατικό της Εταιρείας (Hellenic Society Of International Law & International Relations) εγκρίθηκε από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών το 1982 και δημοσιοποιήθηκε στα τέλη του ίδιου έτους. Τακτικά μέλη της Εταιρείας είναι Έλληνες πολίτες που έχουν να επιδείξουν ιδιαίτερη δραστηριότητα και αξιόλογη προσφορά στην επιστήμη και πράξη του διεθνούς δικαίου και των διεθνών σχέσεων. Σύμφωνα με το Καταστατικό της ΕΕΔΔΔΣ η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου της είναι διετής. Χρέη Προέδρου ασκεί ο καθηγητής Στυλιανός Περράκης.

Με τη θέσπιση του βραβείου «Γ. ΤΕΝΕΚΙΔΗΣ» η ΕΕΔΔΔΣ βραβεύει νέους επιστήμονες για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής τους στους τομείς του Διεθνούς Δικαίου και των Διεθνών Σχέσεων. Το Ινστιτούτο Διεθνούς Δικαίου (Institute de Droit International-IDI) που ιδρύθηκε το 1873 και του απονεμήθηκε το Νόμπελ Ειρήνης του 1904 με έδρα τη Γενεύη, εξέλεξε κατά την τελευταία τακτική σύνοδο στη Νάπολη της Ιταλίας ως Πρόεδρό του τον διακεκριμένο Ομότιμο Καθηγητή και Ακαδημαϊκό Εμμανουήλ Ρούκουνα (επίτιμο μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων). Πρόσθετα η ΕΕΔΔΔΣ τιμήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2007 από τον ΟΗΕ με τον τίτλο του «Φίλου των Ηνωμένων Εθνών» (Friend of the United Nations, FUN) για την υποστήριξη των ιδανικών και των αρχών των Ηνωμένων Εθνών και για την προώθηση των στόχων του οργανισμού.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να σημειώσουμε ότι στο παρελθόν η έλλειψη ειδικών ινστιτούτων και κέντρων μελέτης στο εν λόγω πεδίο, καλυπτόταν σε μεγάλο βαθμό από τις γνώσεις και την εμπειρία των πολιτικών, αλλά και την ευρυμάθεια των στρατιωτικών. Από παράδειγμα για την Ελλάδα αποτελεί το συγγραφικό έργο του Ελευθέριου Βενιζέλου που αφορούσε στη μετάφραση του έργου του Θουκυδίδη, την οποία πραγματοποίησε όταν βρέθηκε εκτός κυβερνητικών ευθυνών (η συγκεκριμένη μετάφραση θεωρείται κλασική στο είδος της, φιλολογικά άσπρη και υποδειγματική για τη μελέτη της σύγχρονης ιστορίας).

Από μια άλλη οπτική, στην πατρίδα μας μέχρι και τα τέλη της δεκαετίας του '70 ο χώρος των Ενόπλων Δυνάμεων καθώς και τα σχετικά με αυτές πεδία και αντικείμενα (διοίκηση προσωπικού, αμυντικές μελέτες, γεωπολιτικές έρευνες, εξοπλιστικές δαπάνες, διαχείριση υλικών, επιλογές οπλικών συστημάτων, κ.α) αποτελούσαν ένα ιδιαίτερο τμήμα του Δημοσίου τομέα, μάλλον απομονωμένο και αποκλειστικά ανατεθειμένο σε έμπειρους αξιωματικούς και σε ορισμένους ειδικούς εμπειρογνώμονες. Για παράδειγμα οι οικονομολόγοι της χώρας μας στα υποδείγματα και στις μελέτες τους θεωρούσαν τις στρατιωτικές δαπάνες ως εξωγενή μεταβλητή, προσδιοριζόμενη κυρίως από πολιτικούς παράγοντες και τη διεθνή συγκυρία, αφήνοντας έτσι το χειρισμό τους στους πολιτικούς και στους στρατιωτικούς αναλυτές. Παρατηρείται λοιπόν για πολλά έτη, επιφυλακτικότητα, αναποφασιστικότητα και έλλειψη επιστημονικής έρευνας, παρά την διαχρονικά αυξημένη σπουδαιότητα και το σημαντικό

ρόλο του στρατιωτικού τομέα για την Ελλάδα. Διευκρινίζεται, εντούτοις, ότι στο παρόν άρθρο δεν συμπεριλήφθηκαν οι Σχολές και τα Σταδιοδρομικά Σχολεία των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, για τα οποία σχεδιάζεται η συγγραφή ιδιαίτερου άρθρου, λόγω της σημαντικότητας και της ιστορίας τους.

Η πληθώρα των ελληνικών ινστιτούτων και ιδρυμάτων που προαναφέρθηκαν μας δίνει αισιοδοξία για το μέλλον των σχετικών επιστημονικών ερευνών στη χώρα μας, ενώ συνοδεύεται και από την ευχή η ακαδημαϊκή παραγωγή να συνδεθεί αποτελεσματικά με τη διαμόρφωση της εθνικής πολιτικής μας για την επίτευξη περυσσώτερης κατά το δυνατό ασφάλειας, ειρήνης και προόδου στην ευρύτερη γεωπολιτική περιοχή μας.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Καθηγητής στο Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Συντονιστής της Ομάδας Αμυντικών, Ενεργειακών και Γεωπολιτικών Μελετών είναι ο Ιωάννης Βιδάκης (υποψ. διδάκτορας Παν/μιου Αιγαίου) και συμμετέχουν σε αυτή ως ερευνητές οι Γεώργιος Μπάτσος (υποψ. διδάκτορας Παν/μιου Αιγαίου), Πέτρος Μπουραζάνης και Παναγιώτης Παλαίος.

2. Τα περισσότερα δεδομένα αποτελούν επεξεργασμένα στοιχεία, που έχουν ληφθεί από τις ιστοσελίδες και τους δικτυακούς χώρους που διαθέτουν και ενημερώνουν τα ίδια τα ινστιτούτα καθώς και από τις περιοδικές τους εκδόσεις. Για τυχόν σφάλματα και παραλείψεις στο κείμενο, ευθύνονται αποκλειστικά οι συγγραφείς του παρόντος άρθρου. Οι συγγραφείς δέχονται ευχαρίστως ιδέες και κρίσεις ανατροφοδότησης στην ηλεκτρονική διεύθυνση: geopolitics.studies@gmail.com

3. Προφανώς οι αναφορές σε πρόσωπα που κατέχουν διοικητικές θέσεις ισχύουν μόνο για τη χρονική περίοδο δημοσίευσης του άρθρου.